

Wustawki Założby za serbski lud

Připóznawajo wolu serbskeho ludu, zdžeržeć tež w přichodže swoju řeč, kulturu a identitu, a wuchadžejo z prawow Serbow, zakótwjenych we wustawomaj Kraja Braniborska a Swobodneho stata Sakska, stej Kraj Braniborska a Swobodny stat Sakska dnja 28. awgusta 1998 Statne zrěčenje k wutworjenju prawokmaneje założby zjawneho prawa wotzamknyłoj.

Na zakładže artikla 6 wotst. 2 Statneho zrěčenja wobzamknje Założbowa rada

§ 1

Mjeno, prawniska forma a sydło

Załožba mjenuje so „Załožba za serbski lud”. Němsce wona rěka „Stiftung für das sorbische Volk”. Wona je prawokmana załožba zjawneho prawa ze sydłom w Budyšinje.

§ 2

Zaměr załožby

- (1) Zaměr załožby je hajenje a spěchowanje serbskeje rěče a kultury jako wuraz identity serbskeho ludu.
- (2) Załožbowy zaměr zwoprawdza so předewšěm přez:
 1. spěchowanje zarjadnišćow k hajenju wuměštwa, kultury a domizniskich tradicijow Serbow;
 2. spěchowanje a sobuskutkowanje při předewzačach dokumentacije, publikacije a prezentacije serbskeho wuměštwa a serbskeje kultury;
 3. spěchowanje zdźerženja a dalewuwića serbskeje rěče a kulturneje identity tež w serbskich kubłanskich a wědomostnych institucijach a tajkich, kotrež tutym zaměram služa;
 4. spěchowanje zdźerženja serbskeje identity w zjawnosći, w powołanskim žiwjenju a zhromadnym žiwjenju serbskeje a njeserbskeje ludnosće;
 5. spěchowanje projektow a předewzačow, kotrež služa dorozumjenju mjez ludami a zhromadnemu dźěłu z druhimi ludowymi skupinami a narodnymi mjeńšinami w Europje kaž tež hajenju historisce zrosćenych zwiskow mjez Serbami a słowjanskimi susodami w zmysle twarjenja mostow mjez Němskej a srjedźnej a wuchodnej Europu;
 6. sobuskutkowanje při wuhotowanju statnych a dalšich programow, kotrež so załožboweho zaměra dótkaja.
- (3) Załožba smě być nošer institucijow, kotrež spjelnjeja nadawki wotpowědnje wotst. 2.
- (4) Załožba ma bjezwuwzačnje a bjezposrědnje powšitkownosći wužitne zaměry w zmysle wotrězka „Zaměry z dawkowymi lěpšinami” płaćiweje wersije Dawkowneho porjada z dnja 16. měrca 1976 (BGBl. I S. 613).

§ 3

Załožbowe zamóženje, wobdźělenje na financowanju

- (1) Załožbowe zamóženje wobsteji z:
 1. njepohibliwych wěcow, to rěka, ležownosćow wotpowědnje přitoze k artiklej 3 wotst. 1 sada 2 Statneho zrěčenja,
 2. pohibliwych wěcow, kotrež dotal do swójstwa Swobodneho stata Sakska słušachu a so za zaměry prawonjekmaneje załožby wužiwachu,
 3. na zaměry wjazaneho financneho wobsydstwa po stawje z dnja 1. Januara 1999 we wysokości 2.535.711,49 hriwnow (1.296.488,70 eurow), kotrež ma so bjezwuwzačnje jako nominalna hódnota (zakładne zamóženje) zdźeržeć,
 4. towaršnikowych podźělow na Serbskim ludowym ansamblu ptzwr a Ludowym nakładnistwje Domowina tzwr. Po artiklu 3 wotst. 1 sada 2 Statneho zrěčenja wostanje wot Swobodneho stata Sakska na załožbu přenesene zamóženje trajnje w załožbowym zamóženju.

- (2) K spjelnjenju załožboweho zaměra dóstawa załožba lětne přiražki Swobodneho stata Sakska, Kraja Braniborska a Zwjazka po płaćiwym zrěčenju wo zhromadnym financowanju Załožby za serbski lud. Wyše toho smě wona dalšu financielnu podpěru Zwjazka a krajow dóstać.
- (3) Załožba je woprawnjena, k spjelnjenju załožboweho zaměra přiražki a přidželenja třecích přijimować.
- (4) Wunoški ze załožboweho zamóženja a dalše dochody maja so jeničce k spjelnjenju załožboweho zaměra wužiwać.

§ 4

Organy załožby

Organy załožby su:

1. Załožbowa rada
2. Parlamentariska přirada a
3. direktorka/direktor.

§ 5

Załožbowa rada

- (1) Załožbowa rada rozsudža we wšitkich naležnosćach załožby, dalokož Statne zrěčenje abo wustawki wuraznje ničo druge njepředwidža.

Załožbowa rada rozsudža předewšěm wo:

1. powołanju a wotwotanju powołanja direktorki/direktora,
2. zwěsćenju hospodarskeho plana a financneho planowanja,
3. zwěsćenju kónclětneho wotličjenja,
4. wuswobodženju z rukowanja direktorki/direktora,
5. wustawkach załožby,
6. wudaću spěchowanskich směrnicy,
7. spěchowanju projektow.

Załožbowa rada stražuje nad wukonjenjom jednacelstwa direktorki/direktora.

- (2) Čłonki/čtonojo Załožboweje rady su:

1. šěsć zastupjerkow/zastupjerjow serbskeho ludu, z kotrychž pomjenuja so štyrjo ze Swobodneho stata Sakska a dwaj z Kraja Braniborska,
2. dwě zastupjerce/dwaj zastupjerjej Zwjazka,
3. dwě zastupjerce/dwaj zastupjerjej Swobodneho stata Sakska,
4. dwě zastupjerce/dwaj zastupjerjej Kraja Braniborska,
5. dwě zastupjerce/dwaj zastupjerjej, kotrejž pomjenujetej/kotrajež pomjenujetej so w přezjednosći wot Sakskeho wokrjesneho sejmika a wot Sakskeho sejmika městow a gmejnow po wothłosowanju z teritorialnymi zjednoćenstwami w němsko-serbskim sydlenkim teritoriju Swobodneho stata Sakska,
6. jedna zastupjerka/jedyn zastupjer, kotraž/kotryž pomjenuje so w přezjednosći wot Braniborskeho wokrjesneho sejmika a wot Braniborskeho sejmika městow a

gmejnow po wothłosowanju z teritorialnymi zjednoćenstwami w starodawnym syd-
lenskim rumje Serbow Kraja Braniborska.

- (3) Zastupjerki/Zastupjerjo po wotst. 2 čo. 1, 5 a 6 wukonjeja swoje džěło čestnohamtsce. Za kóždu čestnohamtsku člonku/kóždeho čestnohamtskeho člona Założboweje rady pomjenuje so naměstnica/naměstnik. Čestnohamtske člonki/čestnohamtscy člonojo skutkują štyri lěta.
- (4) Założbowa rada woli ze swojeje srjedźizny předsydku/předsydu a jeje naměstnicu/jeho naměstnika abo wjacore naměstnicy/wjacorych naměstnikow na štyri lěta. W padže, zo so wjacore naměstnicy/naměstniki wola, ma so k zaručenju džěłakmanosće załožby w padže zastupnistwa jasny slěd naměstnicow/naměstnikow postajić. Předsydka/Předsyda Założboweje rady njesmě so přećiwo wjetšinje zastupjerkow/zastupjerjow po wotst. 2 čo. 1 wuzwolić.
- (5) Rozsudy Założboweje rady tworja so z jednorej wjetšinu wotedatych hłosow. Za wudaće a změnu wustawkow kaž tež za powołanje direktorki/direktora je přihtłosowanje dweju třecínow člonkow/člonow Założboweje rady trěbne. W hospodarskich naležnosćach je přihtłosowanje wšitkich zastupjerkow/zastupjerjow po wotst. 2 čo. 2 do 4 trěbne. Je-li zastupjerka/zastupjer Założboweje rady po wotst. 2 čo. 1, 5 a 6 zdobom přistajena/přistajeny jedneje wot załožby spěchowaneje institucije, je wona/wón w naležnosćach, kiž bjezposrědnje tutu instituciju nastupaja, zwuradźowanja a wothłosowanja wuzamknjena/wuzamknjeny.

§ 6

Założbowa komisija

- (1) Założbowa komisija je wuběrk Założboweje rady. Komisiji přisłuša pjeć člonkow/člonow Założboweje rady po § 5 wotst. 2 čo. 1, w padže zadžěwanja jich zastupjerki/zastupjerjo. Wone/Woni pomjenuja so wot Założboweje rady. Dale přisłušeja Założbowej komisiji jedna zastupjerka/jedyn zastupjer Zwjazka, jedna zastupjerka/jedyn zastupjer Kraja Braniborska a jedna zastupjerka/jedyn zastupjer Swobodneho stata Sakska. Wone/Woni so přeco wot Zwjazka kaž tež delegowaceju krajow pomjenuja a wot Założboweje rady wobkrućeja. Wěcywustojni z poradźowacym hłosom móža so do džěła komisije zapřijeć.
- (2) Nadawki Założboweje komisije su předewšěm:
 - a) pruwowanje naćiska hospodarskeho plana a financneho planowanja,
 - b) pruwowanje naćiska kónclětneho wotličenja,
 - c) přihot posedženjow Założboweje rady,
 - d) přihot rozsudow wo spěchowanskich zasadach a směrnicach załožby,
 - e) přihot rozsudow Założboweje rady k projektnym předewzaćam a jich prioritam, dalokož tute wustawki ničo druge njepostajeja.
- (3) Direktorka/Direktor załožby přihotuje posedženja Założboweje komisije. Wona/Wón nawjeduje Założbowu komisiju, njesmě pak wothłosować.
- (4) Założbowa komisija je wobzamknjenjakmana, jeli su znajmjeńša štyri hłosakmane člonki/štyrjo hłosakmani člonojo přítomni.
- (5) Rozsudy tworja so přez zjawne wothłosowanje a z jednorej wjetšinu.
- (6) Założbowa rada smě Założbowej komisiji přez wobzamknjenje dalše prawa přenjesć. Z toho wuwzate su nadawki po artiklu 6 wotst. 3 Statneho zrěčenja a rozdźělenje hospodarskich srědkow.
- (7) Člonki/Člonojo Założboweje rady po § 5 wotst. 2 čisło 1 a jich zastupjerki/zastupjerjo po § 5 wotst. 3 sada 2 tworja w Założbowej komisiji fachowu přirodu za projektowe spěchowanje. Facho-

wa přirada wotedawa za wšitke k postajenemu terminej zapodate próstwy wo projektowe spěchowanje, po potrebjce po słyšenju fachowcow, doporučenje k spěchowanju.

§ 7

Parlamentariska přirada

Parlamentariska přirada podpěruje a poradźuje Załožbowu radu.

Zestawa Parlamentariskeje přirady rjaduje so po artiku 9 Statneho zřčenja. Předsydku/Předsydu Parlamentariskeje přirady móže so na wuradźowanjach Załožboweje rady z poradźowacym hłosom wobdźělić.

§ 8

Direktorka/Direktor

(1) Direktorku/Direktora powoła Załožbowa rada na čas hač do sydnom lět. Wona/Wón wuwjeduje wobzamknjenja Załožboweje rady a Załožboweje komisije a rjaduje naležnosće załožby.

K tomu słušeja:

- a) zastupowanje załožby před sudnistwom a zwonka njeho,
- b) prawniske naležnosće, kiž su ze zarjadnistwom załožby zwjazane a so prawidlownje wospjetuja,
- c) prawniske naležnosće, kiž su z wuwjedženjom a wotwiwanjom trajnych zřčenjow zwjazane,
- d) wotzamknjenje dźělowych zřčenjow z přistajenymi załožby,
- e) rozsud wo přidźělenjach hač do 25,0 tys. eurow we wobłuku załožbje lětnje k dispoziciji stejacych financnych srědkow,
- f) nastajenje naćiska hospodarskeho plana za přichodne hospodarske lěta,
- g) přiwrzaće kreditow k přechodnemu zesylńenju hospodarskich srědkow załožby we wysokosći hač do 5 % schwaleneho lětneho etata, jeli su tute za zaručenje prawnisce zawjazowacych płaćenjow trěbne,
- h) přihot posedženjow załožbowych gremijow,
- i) běžne resp. pola njeředwidźanych naležnosćow hnydomne informowanje čtonkow/čtonow
- j) załožbowych gremijow.

(2) Pola slědowacych prawnskich naležnosćow je přihtosowanje Załožboweje rady trěbne:

- a) při wotzamknjenju, změnje a wupowědženju přistajenskich zřčenjow zesobudźětačerkami/sobudźětačerjemi załožby wot mzdoweje skupiny 13 TV-L kaž tež přizwolenju dalších nadabo zwonkatarifowych wukonow, najebać po § 40 Hospodarskeho porjada Swobodneho stata Sakska trěbneho zapřijeća Sakskeho statneho ministerstwa financow,
- b) při powoňanju a wotwoňanju jednaćelkow/jednaćelow serbskich institucijow, pola kotrychž je załožba jenički towaršnik,
- c) pola požčonkow na dlěje hač lěto, pola přewzaća rukowaćelstwow a wotzamknjenja rukowanskich zřčenjow,
- d) pola zřčenjow wo ležownosćach a ležownosćam runych prawach,
- e) při powoňanju, wuswobodženju z rukowanja a wotwoňanju přiradow serbskich institucijow, pola kotrychž je załožba jenički towaršnik,

- f) při změnje towaršnickich zřčenjow serbskich institucijow, pola kotrychž je založba jenički towaršnik.
- (3) Direktorka/Direktor předpožži fachowej přiradže za projektowe spěchowanje po wobtřeženju postajeneho termina za stajenje próstwy za kóždě pohlěto zjeće zapodatych próstwow wo projektowe spěchowanje.
- (4) Předsydka/Předsyda Založboweje rady zastupuje založbu před sudnistwom a zwonka njeho napřečo direktorce/direktorej.

§ 9

Hospodarske naležnosće, pruwowanje financow

- (1) Hospodarske lěto založby je kalendrowe lěto.
- (2) Hospodarski plan založby ma so kóždolětnje sčasom do zahajenja hospodarskeho lěta wot direktorki/direktora w naćisku nastajić. Wo naćisku so zhromadnje z pjenjezdawarjami wuradźuje. Po potrebnje so naćisk změní a po tym Založbowej radže k wobzamknjenju předpožži. Po wobzamknjenju Založboweje rady a přihtosowanju prawodohladowanskeje instancy so hospodarski plan založby w formje hospodarskich wustawkow wuda a w Sakskim kaž tež Braniborskim hamtskim łopjenu wozjewi.
- (3) Za hospodarske, kasowe a zličbowanske naležnosće, za wotličenje kaž tež za pruwowanje wotličenja založby so nałožuja za statne zarjadnistwo Swobodneho stata Sakska płaćiwje postajenja.
- (4) Wo dochodach a wudawkach kaž tež wo zamóženju a dothu založby ma direktorka/direktor lětnje rozprawjeć. Zarjadniske pruwowanje hospodarjenja založby a přetrjebanja srědkow wotpowědnje postajenjam stawa so přez za naležnosće Serbow přislušny najwyši krajny zarjad Swobodneho stata Sakska. Wuslědk pruwowanja so dalšimaj pjenjezdawarjomaj (Zwjazkej a Krajej Braniborska) pisomnje zdžěli. Zakonske pruwowane prawa Zwjazkoweho zličbowanskeho zarjada, Sakskeho zličbowanskeho zarjada a Krajneho zličbowanskeho zarjada Braniborska so z tym njewobmjězuja.

§ 10

Zarunanje sobustawow založbowych gremijow

- (1) Čestnohamtske čłonki/Čestnohamtscy čłonojo Založboweje rady a jich zastupjerki/zastupjerjo, čestnohamtske čłonki/čestnohamtscy čłonojo Založboweje komisije a jich zastupjerki/zastupjerjo kaž tež čestnohamtske čłonki/čestnohamtscy čłonojo fachoweje přirady za projektowe spěchowanje maja prawo na zarunanje jězbných wudawkow za jězby na posedženja založbowych gremijow a na interne klawsurne posedženja wotpowědnje Sakschemu zakonje wo jězbných wudawkach.
- (2) Čestnohamtske čłonki/Čestnohamtscy čłonojo Založboweje rady po § 5 wotst. 2 čo. 1 a jich zastupjerki/zastupjerjo po § 5 wotst. 3 čo. 2 dóstawaja za swoje skutkowanje w založbowych gremijach scěhowace zarunanje wudawkow:
- a) pawšalny měsačny zakładny pjenjez we wysokosći 25,00 eurow
 - b) za wobdźělenje na posedženjach Založboweje rady posedženski pjenjez we wysokosći 75,00 eurow za posedženje
 - c) za wobdźělenje na posedženjach Založboweje komisije a fachoweje přirady za projektowe spěchowanje posedženski pjenjez we wysokosći 50,00 eurow za posedženje.

- d) Jeli so dopokaz woprawdźiteho wupada mzdy ze stron dźěłodawarja abo dopokaz wo wužiću wočerstwjenkeho dowola předpožži, płaći so za wobdźělenje na posedženjach Załožboweje rady a Załožboweje komisije město posedźenskeho pjenjeza pawšalizowane zarunanje we wysokosći 150,00 eurow za posedženje.
- (3) Předsydk/Předsyda Załožboweje rady dóstawa scěhowace zarunanje:
- a) pawšalny mjesačny zakładny pjenjz we wysokosći 25,00 eurow
 - b) za nawjedowanje posedženjow Załožboweje rady posedźenski pjenjz we wysokosći 300,00 eurow
 - c) za wobdźělenje na posedženjach dalšich załožbowych gremijow posedźenski pjenjz we wysokosći 50,00 eurow.
- (4) Za čłonkow/čłonow Załožboweje rady a jich zastupjerkow/zastupjerkow, kotrež/kotřiž su we wot załožby spěchowanych institucijach přistajene/přistajeni, płaća scěhowace wuwzaća:
- a) Prawo na posedźenski pjenjz wobsteji za połnje a dźělnje přistajenych jeničke na dnjach, na kotrychž woni njedźělaja, bjez toho zo wozmu wočerstwjenki dowol (rozdźělenje po dźěłowym zřěčenju dojednaneho prawidłowneho tydźenskeho dźěłowego časa, přesunjenje dźěłowego časa, wottwarjenje dźěłowych nadhodźin atd.)
 - b) Zapłaćenje pawšalizowaneho zarunanja po wotst. 2 pismik d je jenož při předpožženju dopokaza wo wužiću wočerstwjenkeho dowola móžne.

§ 11

Winowatosć k mjelčenju

Sobustawojo załožbowych organow maja – tež po swojim wotchadže z wotpowědneho gremija – winowatosć k mjelčenju wo naležnosćach, kotrychž zatajenje je zakonsce, we wobzamknjenju jednoho ze załožbowych organow abo we wosebitym postajenju předpisane.

§ 12

Přistajeni

- (1) Za dźěłowe poměry přistajenych kaž tež za zřěčenske poměry wučomnicow/wučomnikow nałožuja so w Swobodnym staće Sakska płaćiwe postajenja.
- (2) Službnje předstajena/předstajeny přistajenych załožby je direktorka/direktor.

§ 13

Signet

Załožba woznamjenja so w zjawnosći ze swójskim signetom. Wo jeho wuhotowanju rozsudža Załožbowa rada.

§ 14

Wozjewjenje

Tute wustawki wozjewja so w němskej, hornjo- a delnjoserbskej rěči.

§ 15

Nabyće płaćiwosće

- (1) Tute wustawki je Załožbowa rada dnja 26. januara 2023 wobzamknyła.
- (2) Wustawki nabudu płaćiwosće dnja 1. měrca 2023.
- (3) Wustawki Založby za serbski lud wot 20. měrca 2002, posledni króć změnjene dnja 12. meje 2020, zhubja swoju płaćiwosć k 1. měrcej 2023.
- (4) Wustawki so w hamtskimaj łopjenomaj Kraja Braniborska a Swobodneho stata Sakska wozjewja.

Susann Šenkec

předsydka Založboweje rady